

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Булган аймгийн Тэшиг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: БУА-2024/154/НА-СА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn
Булган аймаг
2024 он

Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: Б.Эрдэнэ Утас: 7034-2580
Цахим хаяг: erdeneb@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Ж.Энхцоодол
Утас: 7034-2580 Цахим хаяг: enkhtsoodolj@audit.gov.mn

ЦЭСБ аудит ХХК-ийн захирал: Ч.Цэрэннадмид
Утас: 9511-2689 Цахим хаяг: tsesb.audit@gmail.com

Ахлах аудитор Ш.Ганчимэг Утас: 99377360
Цахим хаяг: shagdarganchimeg44@jmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

БУЛГАН АЙМГИЙН ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Анхдагчдын өргөн чөлөө 1-120,
Жаргалант баг, Булган сум, Булган аймаг, 63082
Утас/Факс:7034-2580
E-mail:bulgan@audit.gov.mn

2024.02.23 № 258

танай _____ ны № _____ т

ТЭШИГ СУМЫН ЕРӨНХИЙ
БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН
ЗАХИРАЛ С.СҮНЖИДМАА ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Тэшиг сумын ЕБС-ийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Тэшиг сумын ЕБС-ийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Монгол Улсын Засгийн газрын 2022 оны 91 дүгээр тогтоолын 4 дүгээр хавсралтаар батлагдсан "Хувьсах зардлын дундаж нормативаар төсөв хуваарилах, санхүүжүүлэх журам"-ын 8.7 дахь заалтад төсвийн жилийн эцэст зарцуулагдаагүй үлдсэн мөнгөн хөрөнгийг улсын төсөвт татан төвлөрүүлэлгүйгээр дараагийн төсвийн жилд шилжүүлэн зарцуулахаар заасантай холбоотой мөнгөн хөрөнгийн данс 146,178.6 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй гарсан байна.

Тус сургуулийн дотоод хяналт шалгалтын ажлын хэсэг тайлант онд батлагдсан төлөвлөгөөний дагуу удирдамж боловсруулж, 7 чиглэлээр хяналт шалгалт хийж, цаашид анхаарах асуудалд 5 зөвлөмж өгч ажилласан байна.

Аудитын гол асуудал

БШУС-ын 2023 оны 05 дугаар сарын 19-ны өдрийн А/230 дугаар тушаалын 1 дүгээр хавсралтаар хуваарилсан 38,324.5 мянган төгрөгийн нөхөн хангалтын

006020568

санхүүжилтээс 34,407.8 мянган төгрөгөөр төрийн худалдан авах ажиллагааны цахим дэлгүүрээс гэрээний дагуу компьютер, сургалтын тоног төхөөрөмж худалдан авч санхүүгийн тайланд тусгасан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг БШУЯ, БШУГ-ын хичээлийн жилийн зорилго зорилтууд, зорилтуудтай уялдуулан 7 зорилт 29 арга хэмжээг төлөвлөн хэрэгжилтийг 93.0 хувиар тайлагнасан байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

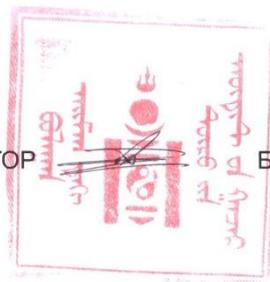
Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,

ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Б.ЭРДЭНЭ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>91,482,596.96</u>	<u>129,531,049.73</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	51,682,997.68	92,369,319.63
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	51,682,997.68	92,369,319.63
31221	Төрийн сангийн харилцах	51,682,997.68	92,369,319.63
33	АВЛАГА	400,000.00	-
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	400,000.00	-
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	39,399,599.28	37,161,730.10
351	Түүхий эд материал	-	286,164.10
35110	Тусгай зориулалттай материал	-	286,164.10
354	Хангамжийн материал	39,399,599.28	36,875,566.00
35410	Бичиг хэргийн материал	218,300.00	333,000.00
35420	Аж ахуйн материал	21,956,729.23	20,189,425.95
35460	Хүнсний материал	17,224,570.05	16,353,140.05
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>1,294,964,408.17</u>	<u>1,348,325,950.75</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,294,964,408.17	1,348,325,950.75
392	Биет хөрөнгө	1,264,810,408.17	1,318,171,950.75
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,429,211,567.49	1,475,211,567.49
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(259,541,317.46)	(327,472,310.66)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	7,845,000.00	-
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(4,707,000.00)	-
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	100,344,660.00	154,487,520.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(34,827,858.10)	(47,321,238.56)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	41,641,855.50	68,369,335.50
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(22,145,860.81)	(30,829,343.95)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	21,370,140.00	38,350,180.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(18,603,267.65)	(19,395,196.77)
39217	Ном	4,222,489.20	6,771,437.70
393	Биет бус хөрөнгө	30,154,000.00	30,154,000.00
39301	Програм хангамж	1,700,000.00	1,700,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	28,454,000.00	28,454,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>1,386,447,005.13</u>	<u>1,477,857,000.48</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	-	<u>233,127.20</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	-	233,127.20
413	Өглөг	-	233,127.20
4136	Бусад өглөг	-	233,127.20
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	-	233,127.20
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>1,386,447,005.13</u>	<u>1,477,623,873.28</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,386,447,005.13	1,477,623,873.28

511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	232,416,592.14	232,416,592.14
51101	Өмч: - төрийн	232,416,592.14	232,416,592.14
512	Хуримтлагдсан үр дүн	(181,439,716.40)	(90,262,848.25)
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(181,439,716.40)	(181,439,716.40)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	91,176,868.15
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,335,470,129.39	1,335,470,129.39
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,386,447,005.13	1,477,857,000.48

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	876,614,800.00	1,169,884,772.60
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	-	131,515,972.60
120	Нийтлэг татварын бус орлого	-	131,515,972.60
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	-	131,515,972.60
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	1,310,800.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	-	130,205,172.60
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	876,614,800.00	1,038,368,800.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	875,394,000.00	908,788,800.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	735,236,700.00	908,788,800.00
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	140,157,300.00	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,220,800.00	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,220,800.00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	-	129,580,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	-	129,580,000.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	889,860,210.21	1,072,911,551.14
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	889,860,210.21	1,072,911,551.14
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	847,409,629.68	1,024,224,209.29
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	509,739,063.06	628,966,388.62
210101	Үндсэн цалин	372,791,379.41	422,999,941.43
210102	Нэмэгдэл	105,985,892.70	179,620,000.13
210104	Урамшуулал	30,961,790.95	26,346,447.06
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	66,852,908.73	85,215,924.84
210201	Тэтгэврийн даатгал	45,364,950.43	58,350,556.70
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,337,047.00	6,708,511.93
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,580,671.04	5,366,511.75
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,940,283.79	1,335,398.65
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,629,956.47	13,454,945.81
210206	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/		
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	107,280,000.00	116,119,536.90

210301	Гэрэл, цахилгаан	8,230,925.00	3,733,786.90
210302	Түлш, халаалт	99,049,075.00	112,385,750.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	-	5,117,503.28
210408	Бараа материал акталсны зардал	-	5,117,503.28
2105	Нормативт зардал	45,074,710.00	40,243,430.00
210502	Хоол, хүнс	45,074,710.00	40,243,430.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,000,000.00	500,000.00
210604	Урсгал засвар	1,000,000.00	500,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,580,060.00	7,529,220.11
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	2,562,400.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,580,060.00	4,966,820.11
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	113,882,887.89	140,532,205.54
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	18,521,300.00	39,099,652.93
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5,795,700.00	7,740,300.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	89,565,887.89	93,692,252.61
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	42,450,580.53	48,687,341.85
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	42,450,510.00	42,505,600.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	42,450,510.00	42,505,600.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	70.53	-
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	70.53	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	6,181,741.85
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	6,181,741.85
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(13,245,410.21)	96,973,221.46
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	1,346,739.75	5,796,353.31
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	1,346,739.75	5,796,353.31
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(14,592,149.96)	91,176,868.15

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	876,614,800.00	1,039,679,600.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	-	1,310,800.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	-	1,310,800.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	-	1,310,800.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	1,310,800.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	876,614,800.00	1,038,368,800.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	875,394,000.00	908,788,800.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	735,236,700.00	908,788,800.00
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	140,157,300.00	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,220,800.00	-

131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,220,800.00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	-	129,580,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	-	129,580,000.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	812,941,802.32	976,062,138.05
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	812,941,802.32	976,062,138.05
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	765,419,271.79	927,447,496.20
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	510,139,063.06	628,566,388.62
210101	Үндсэн цалин	373,191,379.41	422,599,941.43
210102	Нэмэгдэл	105,985,892.70	179,620,000.13
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		
210104	Урамшуулал	30,961,790.95	26,346,447.06
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	66,852,908.73	85,215,924.84
210201	Тэтгэврийн даатгал	45,364,950.43	58,350,556.70
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,337,047.00	6,708,511.93
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,580,670.94	5,366,511.75
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,940,283.79	1,335,398.65
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,629,956.57	13,454,945.81
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	107,280,000.00	122,898,258.15
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,230,925.00	10,512,508.15
210302	Түлш, халаалт	99,049,075.00	112,385,750.00
2105	Нормативт зардал	52,882,640.00	39,444,700.00
210502	Хоол, хүнс	52,882,640.00	39,444,700.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,000,000.00	500,000.00
210604	Урсгал засвар	1,000,000.00	500,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,580,060.00	7,679,220.11
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	2,562,400.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,580,060.00	5,116,820.11
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	23,684,600.00	43,143,004.48
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	15,636,400.00	35,087,704.48
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	8,048,200.00	8,055,300.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	47,522,530.53	48,614,641.85
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	47,522,460.00	42,432,900.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	47,522,460.00	42,432,900.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	70.53	-
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	70.53	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	6,181,741.85
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	6,181,741.85
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	63,672,997.68	63,617,461.95

5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	11,990,000.00	22,931,140.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	11,990,000.00	22,931,140.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	11,990,000.00	22,931,140.00
222001	Тоног төхөөрөмж	11,990,000.00	22,931,140.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(11,990,000.00)	(22,931,140.00)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	51,682,997.68	40,686,321.95
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		51,682,997.68
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	51,682,997.68	92,369,319.63

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	232,416,592.14	1,335,470,129.39	(181,429,415.44)	1,386,457,306.09
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	232,416,592.14	1,335,470,129.39	(181,429,415.44)	1,386,457,306.09
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-	-	-
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	-	-	-	-
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(10,300.96)	(10,300.96)
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	232,416,592.14	1,335,470,129.39	(181,439,716.40)	1,386,447,005.13
D01	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	232,416,592.14	1,335,470,129.39	(181,439,716.40)	1,386,447,005.13
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	232,416,592.14	1,335,470,129.39	(181,439,716.40)	1,386,447,005.13
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-	-	-
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	91,176,868.15	91,176,868.15
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	232,416,592.14	1,335,470,129.39	(90,262,848.25)	1,477,623,873.28

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Дүн	Хувь
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,092,617,500.00	992,811,536.20	99,805,963.80	90.87

21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,092,617,500.00	969,880,396.20	122,737,103.80	88.77
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,041,092,200.00	927,447,496.20	113,644,703.80	89.08
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	709,806,300.00	628,566,388.62	81,239,911.38	88.55
210101	Үндсэн цалин	484,929,900.00	422,599,941.43	62,329,958.57	87.15
210102	Нэмэгдэл	200,985,200.00	179,620,000.13	21,365,199.87	89.37
210104	Урамшуулал	23,891,200.00	26,346,447.06	(2,455,247.06)	110.28
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	88,725,900.00	85,215,924.84	3,509,975.16	96.04
210201	Тэтгэврийн даатгал	60,333,600.00	58,350,556.70	1,983,043.30	96.71
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,098,000.00	6,708,511.93	389,488.07	94.51
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,678,500.00	5,366,511.75	311,988.25	94.51
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,419,600.00	1,335,398.65	84,201.35	94.07
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14,196,200.00	13,454,945.81	741,254.19	94.78
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	128,580,000.00	122,898,258.15	5,681,741.85	95.58
210301	Гэрэл, цахилгаан	19,712,000.00	10,512,508.15	9,199,491.85	53.33
210302	Түлш, халаалт	108,568,000.00	112,385,750.00	(3,817,750.00)	103.52
210303	Цэвэр, бохир ус	300,000.00	-	300,000.00	0.00
2105	Нормативт зардал	56,625,900.00	39,444,700.00	17,181,200.00	69.66
210502	Хоол, хүнс	56,625,900.00	39,444,700.00	17,181,200.00	69.66
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,000,000.00	500,000.00	500,000.00	50.00
210604	Урсгал засвар	1,000,000.00	500,000.00	500,000.00	50.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	5,589,600.00	7,679,220.11	(2,089,620.11)	137.38
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	2,562,400.00	(2,562,400.00)	
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	5,589,600.00	5,116,820.11	472,779.89	91.54
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	50,764,500.00	43,143,004.48	7,621,495.52	84.99
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	42,380,000.00	35,087,704.48	7,292,295.52	82.79
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	8,384,500.00	8,055,300.00	329,200.00	96.07
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	51,525,300.00	42,432,900.00	9,092,400.00	82.35
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	51,525,300.00	42,432,900.00	9,092,400.00	82.35
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	51,525,300.00	42,432,900.00	9,092,400.00	82.35
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	22,931,140.00	(22,931,140.00)	
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	-	22,931,140.00	(22,931,140.00)	
222001	Тоног төхөөрөмж	-	22,931,140.00	(22,931,140.00)	
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	-	1,039,679,600.00	(1,039,679,600.00)	
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	-	908,788,800.00	(908,788,800.00)	
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	-	908,788,800.00	(908,788,800.00)	
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	-	129,580,000.00	(129,580,000.00)	
132001	Орон нутгийн төсвөөс	-	129,580,000.00	(129,580,000.00)	
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	-	1,310,800.00	(1,310,800.00)	
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	1,310,800.00	(1,310,800.00)	
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		51,682,997.68	(51,682,997.68)	
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		92,369,319.63	(92,369,319.63)	

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитын явцад 467,073.0 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, нийт 1,694.4 мянган төгрөгийн зөрчил илэрснээс 1,004.4 мянган төгрөгийн 3 төлбөрийн акт, 690.0 мянган төгрөгийн 1 зөвөмж өгсөн.

Аудитын явцад үнэ төлбөргүй хүлээн авсан үндсэн хөрөнгийн дүнг 467,073.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж, харилцах дансны үлдэгдлийг бууруулах залруулга хийлгэсэн.

3.1 Төлбөрийн акт

1. Сургуулийн дотуур байрны жижүүр Д.Хоролмаа, Б.Болормаа нарт сахилгын шийтгэлгүйд тооцогдох хугацаа дуусаагүй байхад 2023 оны 1 дүгээр улиралд 508.7 мянган төгрөгийн ур чадварын нэмэгдэл олгосон байна. Энэ нь Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 123 дугаар зүйлийн 123.8-д “Хөдөлмөрийн сахилгын шийтгэл ногдуулснаас хойш нэг жил өнгөрвөл сахилгын шийтгэлгүйд тооцно”, Боловсрол, шинжлэх ухааны сайд, Хөдөлмөр нийгмийн хамгааллын сайд, Сангийн сайдын хамтарсан 2021 оны А/35, А/10, 9 дүгээр “Шалгуур үзүүлэлт шинэчлэн батлах тухай” тушаалын 3-т “Багш, ажилчдад нийтлэг шалгуурыг харгалзана”, 3.2-т “Ёс зүйн зөрчилгүй, сахилгын шийтгэлгүй байх гэсэн заалтыг тус тус зөрчсөн тул Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.3.3-т “Цалин хөлс, шагнал, урамшуулал, тэтгэмжийг зөрүүтэй тооцож олгосон” гэж заасныг үндэслэн төлбөрийн акт тогтоосон.

2. Хичээлийн байрны жижүүр Ж.Ганхөлөг, үдийн цайны тогтооч Д.Цэндсайхан нарт өвчтэй, чөлөөтэй байх хугацаанд 131.8 мянган төгрөгийн үр дүнгийн мөнгөн урамшуулал олгосон нь Засгийн газрын 2019 оны 5 дугаар тогтоолоор баталсан “Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журам”-ын 2.5-д “Энэ журмын 2.4-т зааснаас бусад төрийн төрийн албан хаагчид үр дүнгийн мөнгөн урамшууллыг хөдөлмөрийн гэрээнд заасан ажил үүргийн биелэлт, ажлын гүйцэтгэлийн үр дүнг үндэслэн олгоно” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна. Иймд Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.3.3-т “Цалин хөлс, шагнал, урамшуулал, тэтгэмжийг зөрүүтэй тооцож олгосон” гэж заасныг үндэслэн төлбөрийн акт тогтоосон.

3. Бага боловсролын багш Б.Алтанзагаст 363.8 мянган төгрөгийн ур чадварын нэмэгдлийг ажлын үр дүнг шалгуур үзүүлэлтийн дагуу үнэлж, дүгнээгүй, тушаал шийдвэргүйгээр олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д “Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, Боловсрол, шинжлэх ухааны сайд, Хөдөлмөр нийгмийн хамгааллын сайд, Сангийн сайдын хамтарсан 2021 оны А/35, А/10, 9 дүгээр “Шалгуур үзүүлэлт шинэчлэн батлах тухай” тушаалын 3-т “Багш, ажилчдад нийтлэг шалгуурыг харгалзана” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна. Иймд Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.3.3-т “Цалин хөлс, шагнал, урамшуулал, тэтгэмжийг зөрүүтэй тооцож олгосон” гэж заасныг үндэслэн төлбөрийн акт тогтоосон.

3.2 Албан шаардлага

Албан шаардлага өгөгдөөгүй байна.

